

Divisió Territorial de la Ciutat: Els Nous Districtes

*Alfons Segura**

Résumé / Abstract / Resumen

L'un des objectifs les plus ambitieux de la Mairie de Barcelone est d'attribuer aux arrondissements des pouvoirs et des fonctions qui permettent d'adapter la gestion aux citoyens, de rationaliser l'administration et d'améliorer les services.

Dans cette perspective le premier pas fait par la Municipalité élue en 1979 a été de définir une nouvelle division de la ville, la précédente datait de 1949, davantage insérée dans la réalité socio-économique des quartiers et adaptée aux nécessités de rationalité de la gestion municipale (dimension physique et démographique).

Respecter les quartiers historiques, donner une signification aux nouvelles réalités territoriales, rendre les espaces administratifs adaptés à l'exercice du pouvoir favorisant les mécanismes de participation, seront les objectifs essentiels de la proposition définitive qu'approuva la Generalitat de Catalogne le 29 février 1984.

. . .

One of the most ambitious projects of the Barcelona City Council is to endow each District with roles and functions aimed at bringing management closer to the citizens, rationalizing administration and improving its implementation.

With this end in mind, the first step taken by the council elected democratically in 1979, was an agreement to establish new divisions in the city, which would be more closely adjusted to socio-economic realities in the different districts (the former subdivisions dated from 1949), and better adapted to

* Llicenciat en geografia, Comissió de Descentralització, Ajuntament de Barcelona.

the need for rationality in municipal administration (according to population number and surface area).

The basic objectives of the final project were: respect historical units, whilst recognizing new spatial realities; design the adjudication of administrative functions in such a way as to encourage citizen participation. The final project was accepted and passed by the Catalan Autonomous Government (*Generalitat*) on 29th February 1984.

* * *

Uno de los proyectos más ambiciosos del Ayuntamiento de Barcelona es el de dotar a los Distritos de competencias y funciones que permitan aproximar la gestión a los ciudadanos, racionalizar la administración y mejorar la prestación de servicios. En esta perspectiva, el primer paso que dio el consistorio elegido democráticamente en 1979 fue buscar una división de la ciudad que se adecuara mejor a la realidad socioeconómica de sus barrios que la precedente, que databa de 1949, y adaptada a las necesidades de racionalidad de la gestión municipal (tamaño físico y demográfico).

Respetar los barrios históricos, significar las nuevas realidades territoriales y adaptar los ámbitos administrativos al ejercicio de competencias para favorecer los mecanismos de participación, tales fueron los objetivos básicos de la propuesta definitiva que aprobó la *Generalitat* de Cataluña el 24 de febrero de 1984.

Fins al Decret de Nova Planta (1716), en què la ciutat es redueix al territori intramurs i la «zona polèmica», la jurisdicció de Barcelona s'estenia a un conjunt de nuclis i parròquies foranes. Era la Barcelona del Consell de Cent, que s'estenia de Montgat a Castelldefels i de Collserola al mar.

El creixement vertiginós que es dona a la ciutat estricta a partir de mitjan segle XVIII, permet derruir les muralles que la rodegen i la Ciutadella (1851). Poc després, al 1897, es reintegrarien els nuclis més propers: St. Martí, Sants, Gràcia, St. Andreu, St. Gervasi i Les Corts. El territori actual s'acaba de definir amb la reintegració d'Horta (1904), Sarrià (1921) i tres petites zones de St. Adrià (1929), L'Hospitalet (1933) i Sta. Coloma (1943).

La primera divisió en Districtes municipals data de 1878, en què s'estableixen 10 Districtes i 53 barris. Al 1949, l'Ajuntament crea dos nous districtes, els antics XI i XII.

Aquests districtes es configuren com a zones administratives, sense pretendre en cap moment reforçar la seva personalitat històrico-cultural i política. Així, des de 1897, se suprimeixen els noms, identificant cada districte amb un número.

Aquesta divisió territorial en dotze districtes, vigent des de 1949, presentava greus

disfuncionalitats que la feien inviable per a la realització del projecte en curs de descentralització i participació.

El primer Consistori democràtic (1979) va fer una primera i provisional modificació, nomenant un sol Regidor pels Districtes I i V (Ciutat Vella) i IV i VI (Eixample), i dividint el IX en Nord i Sud (Nou Barris-Turó de la Peira i St. Andreu, respectivament).

El nou Equip de Govern municipal resultant de les eleccions de 1983 es va trobar amb una divisió territorial anacrònica i uns Consells de Districte sense continguts polítics consolidats. Des d'aquesta perspectiva, es feia necessari en primer lloc racionalitzar els àmbits territorials de la descentralització, és a dir, els Districtes Municipals, recollint així la feina ja iniciada al 1979.

Taula I Antics Districtes Municipals

Districte I	
Ciutat Vella, Barceloneta.	65.000 hab.
Districte II	
Poble Sec, Ntra. Sra. del Port, St. Antoni.	125.000 hab.
Districte III	
Sarrià, St. Gervasi, Vallvidrera	140.000 hab.
Districte IV	
Dreta de l'Eixample.	89.000 hab.
Districte V	
El Raval	61.000 hab.
Districte VI	
Esquerra de l'Eixample	93.000 hab.
Districte VII	
Sants, Hostafrancs, La Bordeta	126.000 hab.
Districte VIII	
Vallcarca, Gràcia	159.000 hab.
Districte IX	
Sant Andreu, Sagrera, Nou Barris	391.000 hab.
Districte X	
Poble Nou	164.000 hab.
Districte XI	
Les Corts, Pedralbes	104.000 hab.
Districte XII	
El Guinardó, Horta, Montbau	247.000 hab.

1. Estudis Preliminars

Davant la problemàtica de desproporció i artificialitat dels antics Districtes, el pri-

mer Consistori Democràtic va començar la feina per dotar a la Ciutat d'una nova divisió territorial. En aquest sentit i amb el precedent de l'estudi d'Anna Alabart i la Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona, referent als barris i barriades de Barcelona, l'Àrea de Descentralització i Participació Ciutadana encarregà, a l'octubre de 1980, una feina dirigida a trobar propostes d'organització territorial i administrativa. Aquest estudi fou encarregat a l'equip dirigit per Lluís Casassas i Simó (geògraf) i Joaquim Clusa i Oriach (economista) que, a principis de 1981, presentà les seves conclusions (Gràfic I).

Els objectius que es volien aconseguir amb aquesta proposta eren:

- Significació de les noves realitats territorials respecte de les relacions urbanes i des del punt de vista organitzatiu.
- Agrupacions de barris basades en la proximitat geogràfica i l'homogeneïtat social, concordants amb les relacions socials existents en l'actualitat. Aquesta agrupació racional permetia dissenyar uns Districtes significatius com a àmbits de vida col·lectiva i associativa.
- Reconeixement de l'existència de llocs centrals en diferents punts de la Ciutat, confirmats per les últimes actuacions urbanístiques i les seves respectives àrees d'influència.
- Finalment, no es pot deixar de banda el creixement residencial del «continuum» metropolità, fet que condiciona l'escala territorial i demogràfica (volum) dels Districtes.

Creiem que és totalment just destacar des d'aquí el debat ciutadà que aquest estudi va provocar. Gràcies a aquest debat, va arrelar a la Ciutat la idea de la conveniència d'iniciar el procés de rectificació d'una divisió territorial que s'havia mostrat inoperant.

2. Ponència de la Divisió Territorial de Barcelona

Amb aquesta perspectiva i ja amb l'actual Equip de Govern, al juny de 1983 es creava per Decret de l'Alcaldia la Ponència de la Divisió Territorial de Barcelona, presidida per Jordi Borja, Tinent d'Alcalde i Vice-President de la C.D.M.P.C. i formada pels tres grups de representació política presents a l'Ajuntament: l'Equip de Govern (PSC-PSOE i PSUC) (Pau Cernuda, Germà Vidal, Guerau Ruiz Pena i Jordi Vallverdú, a més del President), el Grup de Convergència i Unió (Joaquima Alemany i Enric Vila) i el Grup Popular (Josep M. Pujadas). Paral·lelament, un equip d'assessors integrat pel propi Jordi Borja, Anna Alabart, Josep M. Canals, Lluís Casassas i Ernest Maragall, va elaborar una sèrie de propostes i recomanacions per ser estudiades per la Ponència.

Aquesta Ponència per a l'estudi de la divisió de la Ciutat va realitzar quatre sessions de treball, on es van reduir els nombrosos problemes i diferències: a dos, entre l'Equip de Govern i CiU i a quatre, entre l'equip de Govern i el Grup Popular.

L'objectiu bàsic fou aconseguir una Divisió acceptable per a tots. Això va ser possible gràcies a l'acord aconseguit sobre el caràcter dels Districtes, havent-se resolt

quasi la totalitat de barris i límits i reduint les alternatives, com ja hem dit, a dos casos principals (Eixample i Sants-Les Corts). Aquest acord de principis es va realitzar sobre els següents punts recollits a l'Informe resum presentat per J. Borja i que ara resumim. El Districte va ser considerat com la unitat territorial bàsica de la Descentralització. Es per això que els principals condicionants foren els relatius a descentralització de competències, funcions, personal i recursos: població equilibrada, centralitat i comunicació interna, identitat socio-cultural, etc.

— El Districte no ha de confondre's amb els barris, però tampoc els pot dividir, ja que són unitats elementals d'organització de la vida social i associativa.

— L'objectiu de la Divisió és crear unitats útils per a la Descentralització, però també per a la Participació.

— En canvi, aquest objectiu participatiu no ha de portar a reconstruir els antics municipis, donats els profunds canvis haguts en l'estructura de la Ciutat. De totes maneres, es proposa que els antics municipis siguin la base principal dels Districtes.

— Així mateix, no s'ha considerat útil un criteri d'estricta homogeneïtat social. Al contrari, es busca una certa diversitat social i urbana, sempre que no impedeixi el funcionament de l'Administració.

— S'ha tingut molt en compte la xarxa viària bàsica, tot i considerant que no imposa solucions úniques. De totes maneres, en uns casos sembla evident que crea distàncies i en altres, lligams.

— Els parcs i grans equipaments en general, solen ser un element urbà adequat per dividir els Districtes, encara que sembla millor que quedin integrats en un sol.

— S'ha procurat, així mateix, incloure en un sol Districte les grans actuacions de planejament i projectes urbans, per facilitar la gestió descentralitzada i la participació ciutadana.

— Respecte al criteri de població, convé un relatiu equilibri, considerant els llindars de 150.000 a 250.000 habitants amb possibles excepcions.

— Si bé s'ha considerat que en el futur els Districtes seran possiblement la circumscripció electoral per a l'elecció dels Consellers de Districte, no s'ha discutit la temàtica político-electoral.

Al marge d'aquests principis, i com a acords o problemes concrets de caràcter general, es dedueixen els següents punts:

— La Ponència es va proposar arribar a un acord precís sobre el nombre i límits dels Districtes.

— Els tres grups representats comparteixen l'opinió referent al nombre de Districtes, entre 9 i 11, si bé el Grup Popular en proposa 12.

— Com a problema principal destaca l'Eixample, considerat una sola unitat per l'Equip de Govern i dividit en Esquerra i Dreta per a CiU i Grup Popular.

— L'altre problema important no resolt és el de Sants-Les Corts. També en aquest cas es considera que hi ha arguments vàlids per considerar-lo un o dos Districtes.

— Els altres problemes eren fàcilment superables, en tractar-se de límits concrets.

Dins d'aquest marc de debat municipal es presentaren les diverses propostes de divisió territorial, les quals, a grans trets, ara resumim.

Taula II Proposta de l'Equip de Govern

A.	Barcelona Vella o Centre Ciutat Vella, Raval, Barceloneta, Poble Sec, Montjuïc (muntanya).	161.200 hab.
B.1*	Eixample Dreta Eixample, Esquerra Eixample, St. Antoni, Sgda. Família, Fort Pius (oest).	312.000 hab.
B.2	Eixample Dreta Eixample, Esquerra Eixample, St. Antoni, Fort Pius (oest).	233.600 hab.
C.1	Gràcia-Guinardó Gràcia, Guinardó	166.000 hab.
C.2	Gràcia-Guinardó Gràcia, Guinardó, Sgda. Família.	244.400 hab.
C.3*	Gràcia Gràcia, Valcarca	196.500 hab.
D	Sants-Les Corts Les Corts-Sants, Font de la Guatlla, Zona Franca-Port, Montjuïc (barris)	213.600 hab.
E.1*	Sarrià-Sant Gervasi Pedralbes, Vallvidrera, Sarrià, Sant Gervasi	160.600 hab.
E.2*	Sarrià-Sant Gervasi Pedralbes, Vallvidrera, Sarrià, Sant Gervasi, Les Corts, Zona Universitària	213.000 hab.
F.1	Horta Horta, Vall d'Hebron, Valcarca, Carmel	155.400 hab.
F.2*	Horta Horta, Vall d'Hebron, Carmel, Guinardó	203.300 hab.
F.3	Horta Horta, Carmel	100.000 hab.
G.	Barcelona-Nord Nou Barris, Turó de la Peira, Vilapiscina	203.000 hab.
H.	Sant Andreu Sant Andreu, Trinitat Vella, Bon Pastor, Baró de Viver, Congrés, La Sagrera-Navas	150.200 hab.
I.	Sant Martí de Provençals Poble Nou, Barris Besós, Sant Martí-Verneda, Clot-Verneda, Clot-Camp de l'Arpa, Fort Pius (est), Parc.	230.100 hab.

* Opcions escollides.

2.1 Proposta de l'Equip de Govern (PSC-PSOE/PSUC)

L'Equip de Govern va presentar una proposta de divisió en 9 Districtes (Taula II i Gràfic II), significatius com a àmbits de vida col·lectiva i social, i argumentats amb estudis de:

- a) Anàlisi territorial de Barcelona i el seu entorn. Identificació i agrupació de barriades, tenint en compte les seves relacions socials, i prenent com a indicadors els àmbits d'actuació de les Associacions de Veïns.
- b) Àmbits territorials òptims per a l'exercici de competències, amb supòsits d'eficàcia en la gestió. Estudi de dotacions i costos.
- c) Anàlisi dels mecanismes de participació, és a dir, la connexió entre els ciutadans i l'organització administrativa.

El resultat d'aquests estudis fou la definició de tres unitats bàsiques territorials, al temps que es preveia la necessitat d'establir unitats menors sense arribar a la cinquantena de barris o barriades de la Ciutat. Com ja hem dit, aquesta proposta considerava nou el nombre òptim de Districtes i situava els llindars de població als voltants de 200.000 habitants per Districte.

Paral·lelament a aquests condicionants, la proposta de l'Equip de Govern oferia una sèrie de consideracions que podríem anomenar complementàries, una vegada aprovat el marc físic dels Districtes. Així, la proposta de l'Equip de Govern feia especial incidència en la necessitat d'atorgar a cada Districte un nom amb significació històrica o ciutadana i en la possibilitat de preveure la creació de Delegacions de Districte, en aquells barris o zones on el seu marc físic o les característiques de la seva població ho requerien.

2.2 Proposta del CiU

La proposta que Convergència i Unió va presentar a la Ponència diferia bàsicament en el nombre de Districtes. Aquesta proposta es va centrar en les raons per mantenir Les Corts com a entitat pròpia (Districte), mentre que dividia l'Eixample en Esquerra i Dreta. Amb tot, el nombre de Districtes proposat per aquest Grup era d'onze (Taula III i Gràfic III).

El motiu exposat per considerar Les Corts com a Districte, és el seu caràcter de municipalitat històrica. Per altra banda, el problema de possible dèficit de població que es podia plantejar en cas de considerar-lo Districte (uns 80.000 habitants), és atenuat pel seu potencial demogràfic: mentre que el conjunt de la Ciutat experimenta un 0.06% de creixement anual acumulatiu, Les Corts presenta un 2.8%. Per altre part, el Grup de CiU considerarà que la proposta de l'Equip de Govern relativa a considerar l'Eixample com a una sola unitat administrativa comportava problemes d'amidament (tant de superfície com de població) i heterogeneïtat de la seva composició social.

Taula III Proposta de Convergència i Unió

A - Poble Sec, Raval, Ciutat Vella, Barceloneta.	161.200 hab.
B - Esquerra Eixample, Sant Antoni.	148.100 hab.
C - Dreta Eixample, Sagrada Família i Fort Pius Oest.	160.000 hab.
D - Guinardó, Gràcia.	169.000 hab.
E - Valldarxa, Vall d'Hebron, Horta, Carmel.	155.400 hab.
F - Sants, Zona Franca, Font de la Guatlla, Montjuïc.	135.500 hab.
G - Les Corts.	120.000 hab.
H - Vallvidrera, Pedralbes, Sarrià, Tibidabo, Sant Gervasi.	125.600 hab.
I - Nou Barris, Vilapiscina.	216.300 hab.
J - Sant Andreu, Congrés, Bon Pastor, La Sagrera, La Verneda.	195.100 hab.
K - Clot, Camp de l'Arpa, Poble Nou, Besòs, Fort Pius (est).	160.000 hab.

2.3 Proposta del Grup Popular

El Grup Popular plantejà la seva proposta en els mateixos termes que CiU, és a dir, el manteniment de Les Corts com a Districte i la consideració de l'Eixample com a dues unitats diferenciades. Així mateix, i com a proposta específica, el Grup Popular proposava la creació d'un Districte en els Barris del Besòs, amb la qual cosa el nombre de Districtes era de dotze, però sense fer d'aquesta qüestió l'assumpte principal.

2.4 Avaluació de propostes

La Ponència, una vegada recollides les propostes dels grups municipals, va encarregar als autors de l'estudi sobre la Divisió Territorial, Lluís Casassas i Joaquim Clusa, una avaluació de les tres propostes. Aquesta avaluació, feta amb criteris territorials, de gestió pública i de metodologia, considerà la realitzada per l'Equip de Govern com la més encertada, si bé la de Convergència i Unió presentava els millors resultats respecte a l'equilibri de població. Els principals aspectes negatius assenyalats en relació a ambdues propostes eren el considerable volum de l'Eixample com un sol Districte i, en sentit contrari, la petita dimensió del Districte de Les Corts.

3. Comissió Ciutadana

També al juny de 1983 es va crear la Comissió Ciutadana per a l'estudi de la Divisió de la Ciutat. En Aquesta Comissió participaven representants de l'Administració no municipal i entitats ciutadanes i personalitats relacionades amb el tema.

Seguint les instruccions del Decret de constitució, la Comissió va ser presidida per Jordi Borja i Sebastià, Tinent d'Alcalde i Vice-president de la Comissió de Des-

centralització Municipal i Participació Ciutadana; Pau Cernuda i Barrios, Vice-president de la C.D.M.P.C.; Margarita Obiols, Directora de Serveis de la C.D.M.P.C. i dos representants dels organismes i entitats següents: Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya; Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona (Prudenci Sánchez, Antoni Lecha); Col·legi d'Advocats (Josep Guàrdia, Francesc Segura); Col·legi Oficial d'Enginyers Industrials de Catalunya (Jaume Martí); Col·legi d'Economistes de Catalunya (Andreu Morilles, Ramon Mas); Amics de la Ciutat (Miquel Esquirol, Jordi Sabartés); Societat Catalana d'Ordenació del Territori (Miquel Domingo); Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona (Ramon Camp, Pere Llorens); Fundació Jaume Bofill (Joan Costa, Raimon Bonal); Institut Catòlic d'Estudis Socials de Barcelona (ICESB); Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Barcelona (Gaspar Garcia, Josep Mas, Raimon Casas). A proposta del President de la Comissió, aquesta es va ampliar amb representants de: Departament de Governació de la Generalitat; Corporació Metropolitana de Barcelona; Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports. També van formar part de la Comissió a proposta del seu President les següents personalitats: Anna Alabart, Joan Alemany, Enric Argullol, Joan Busquets, Josep Maria Canals, Lluís Cantallops, Lluís Casassas, Joaquim Clusa, Graziella Costa, Josep Maria Huertas, Enric Lluch, Ernest Maragall, Tomàs Pou, Carles Prieto, Manel Ribas, Albert Serratosa, Manel Solà, Marçal Tarragó, Mercè Tàtjer i Jordi Vallverdú.

Hem cregut oportú donar aquesta extensa relació d'institucions i personalitats per remarcar l'abast dels debats que es van desenvolupar en el si de la Comissió.

Bàsicament, aquesta Comissió Ciutadana recollia els problemes ja plantejats en la Ponència, com són la consideració de Les Corts com a Districte únic i la polèmica entorn de la conveniència d'integrar Montjuïc i Zona Franca als Districtes de Sants o Ciutat Vella.

Per altra banda la Comissió va apuntar criteris amb perspectiva de futur que creiem interessants assenyalar des d'aquí. En primer lloc es feia especial incidència en la necessitat que aquest procés fos seguit per campanyes d'informació i popularització dels nous Districtes, per tal que aquests fossin efectius. També va apuntar la conveniència, recollida per la proposta de l'Equip de Govern, d'estudiar de cara al futur la possible representació dels Districtes al Consell Metropolità de la Corporació Metropolitana de Barcelona una vegada s'arribés a la seva reorganització. Per últim, la Comissió Ciutadana va expressar la seva opinió relativa a preveure la modificació dels Districtes resultants, de forma que els canvis que hi poguessin haver a la Ciutat anessin configurant la seva organització administrativa i evitar així les disfuncionalitats que es puguin anar produint.

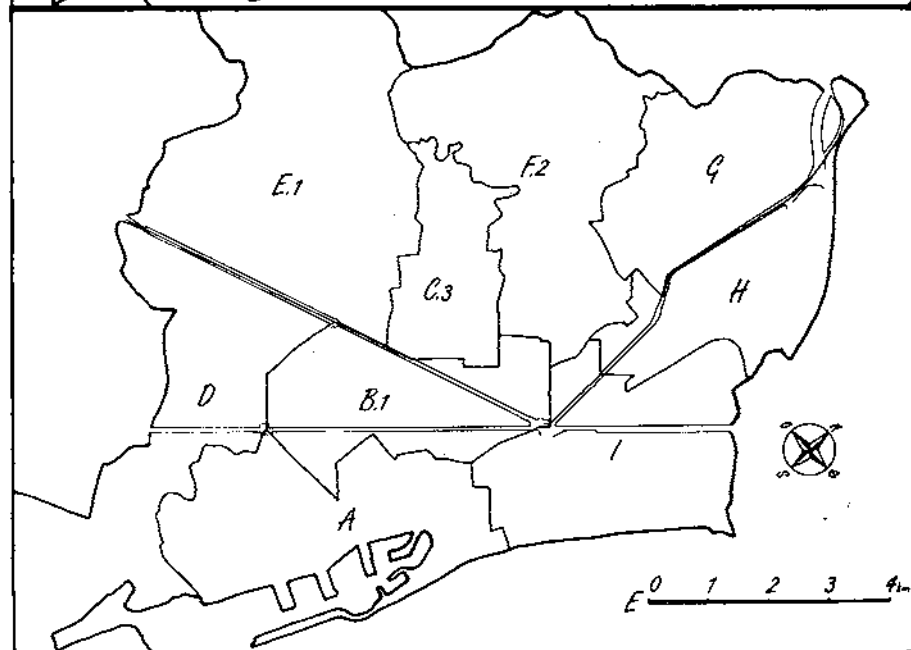
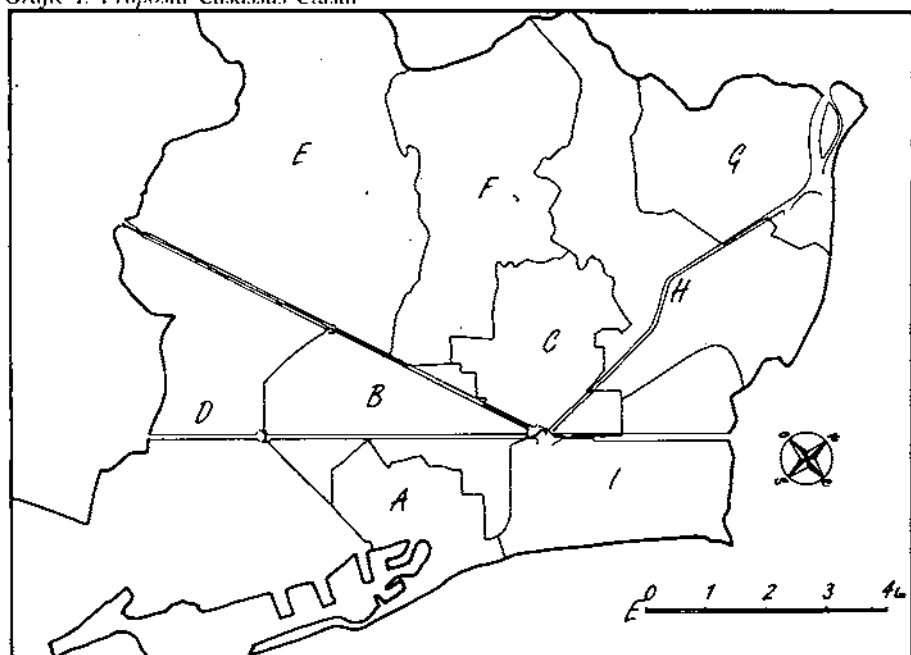
El geògraf Lluís Casassas va reiterar la consideració del nombre de nou Districtes com a ideal per a la gestió de les funcions descentralitzables. D'altra banda, incidia en la seva apreciació de considerar al Poble Sec com a part integrant del Districte de Ciutat Vella, així com la conveniència d'incloure Montjuïc i Zona Franca al de Sants.

Taula IV Els nous districtes

Ciutat Vella	
Barceloneta, Barri Gòtic, Casc Antic, Raval, Ribera	118.900 hab.
L'Eixample	
Dreta i Esquerra de l'Eixample, Fort Pius, Sagrada Família, St. Antoni	307.800 hab.
Sants-Montjuïc	
Sants, Hostafrancs, La Bordeta, Montjuïc, Poble Sec, Magòria-Font de la Guatlla, Zona Franca, Port, La Vinya, Eduardo Aunós, Can Clos, Can Tunis, El Polvorí, Seat	186.800 hab.
Les Corts	
Les Corts, Pedralbes, St. Ramon. Zona Universitària	85.500 hab.
Sarrià-St. Gervasi	
Sarrià, St. Gervasi, Tres Torres, Vallvidrera, Les Planes	142.900 hab.
Gràcia	
Gràcia, La Salut, Vallcarca, El Coll, Els Penitents, Camp d'en Grassot	149.500 hab.
Horta-Guinardó	
St. Genís, Montbau, La Teixonera, La Clota, Font d'en Fargues, Can Baró, El Guinardó, Baix Guinardó, Horta, El Carmel, El Parc de la Vall d'Hebron	202.400 hab.
Nou Barris	
Porta, Vilapiscina, Turó de la Peira, Ramón Albó, Torre Llobeta, Trinitat Nova, Vallbona, Prosperitat, Canyelles, Guineueta, Verdum, Roquetes, Torre Baró, Ciutat Meridiana	200.100 hab.
Sant Andreu	
St. Andreu, Navas, La Sagrera, Baró de Viver, Trinitat Vella, Congrés, Bon Pastor	155.300 hab.
Sant Martí	
Clot-Camp de l'Arpa, Poble Nou, St. Martí-Verneda, La Pau, Besòs-Maresme, El Parc	210.900 hab.

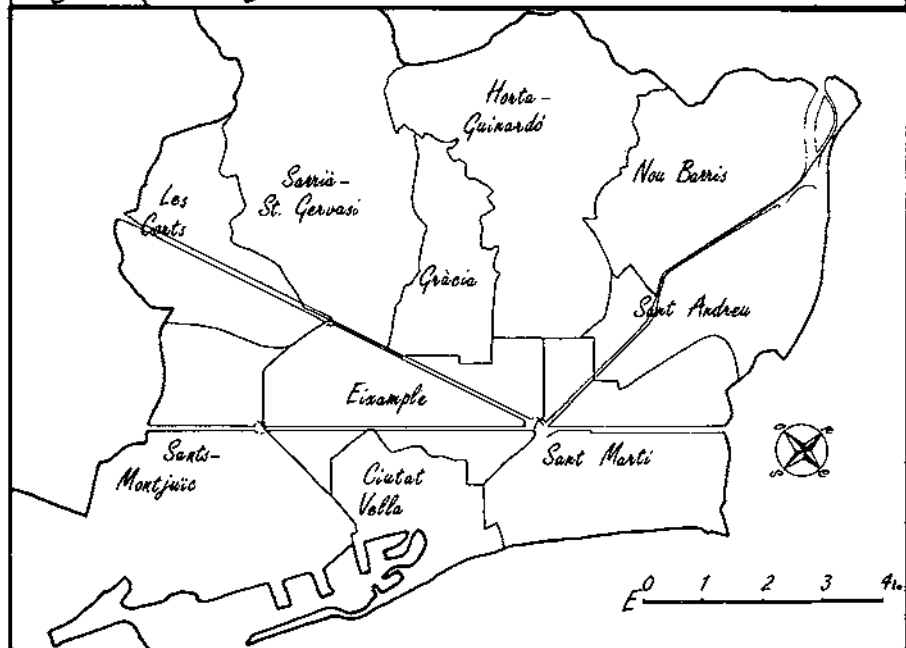
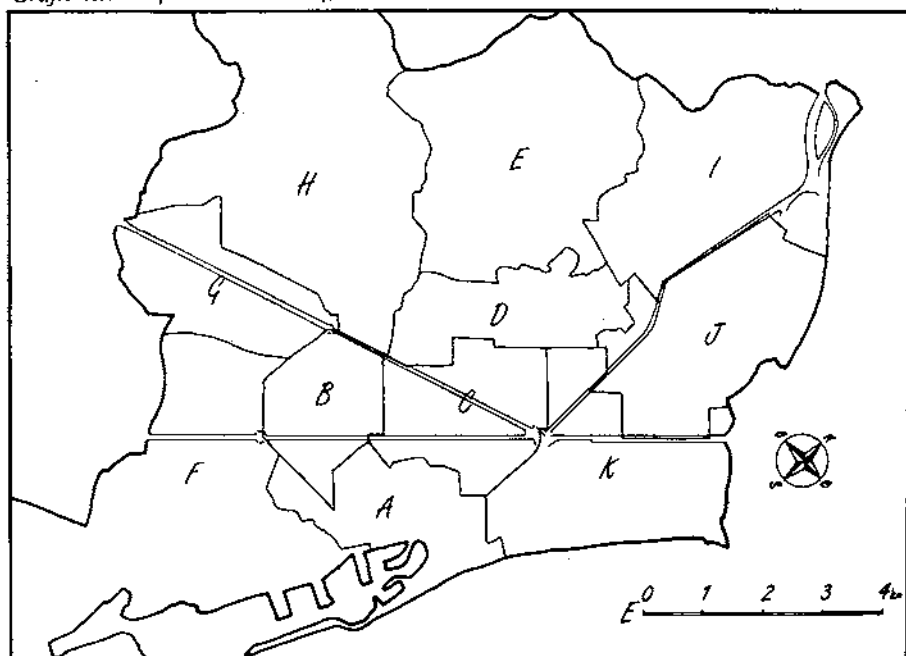
Les aportacions de la F.A.V.B. tenien un altre matís, ja que demostraven més preocupació per la vertebració dels Districtes dins l'esquema organitzatiu de l'Administració, que pels problemes concrets de límits i integracions. Així, aquest col·lectiu proposava uns Consells de Districte elegits directament i amb competències similars a la resta de municipis, federats en un organisme metropolità. També va expressar la F.A.V.B. l'opinió de considerar el volum de població de les diferents propostes, no com una variable aïllada, sinó interrelacionada amb aspectes geogràfics, històrics, culturals i sociològics. D'aquesta manera es pot tenir en compte la possibilitat

Gràfic I. Proposta Casassas-Clusar

Gràfic II. Proposta Equip de Govern (PSC-PSUC)

Gràfic III. Proposta de Convergència i Unió

Gràfic IV. Divisió Territorial aprovada

de fer unitats més petites que el Districte, de forma que no es tanqués el pas a un futur desenvolupament de la Descentralització. El projecte de fons que hi ha al darrere d'aquesta proposta és que, a mida que els Districtes vagin assumint competències, puguin ells mateixos descentralitzar les seves funcions en unitats més petites i pròximes al ciutadà.

4. Aprovació de la Divisió Territorial

Finalitzats els treballs de la Ponència (17 d'octubre de 1983) i de la Comissió Ciutadana, Jordi Borja va elevar a la C.D.M.P.C. les conclusions i la proposta final de la nova divisió. A continuació resumim aquestes conclusions, si bé recullen alguns dels aspectes plantejats ja en l'informe-resum de la Ponència.

Aquestes conclusions, doncs, reflecteixen l'acord bàsic dels grups amb representació municipal sobre el caràcter dels Districtes, resolent-se molts problemes existents en iniciar-se el debat sobre integració de barris en un o altre Districte i de límits exactes. Així mateix, es varen apropar els criteris quant al nombre final de Districtes, amb les excepcions dels casos ja comentats de l'Eixample i Sants-Les Corts. Donat que els tres Grups polítics representats atribuïen gran importància política i tècnica a les diverses solucions proposades en aquest sentit, es va traslladar el problema a l'Alcaldia a fi que es realitzessin consultes amb els responsables d'aquests grups. L'objectiu d'aquestes consultes era arribar a una proposta definitiva acceptada per tots.

Realitzades aquestes consultes, l'Alcaldia va informar al President de la Ponència sobre la possibilitat d'arribar a un acord sobre la base d'una proposta en Deu Districtes, en la que s'hi contempla l'existència d'un Districte a Les Corts-Pedralbes i un altre a Sants, així com la consideració de l'Eixample com una sola unitat territorial i administrativa.

Quant al nom, nombre i seu dels Districtes, les Conclusions que comentem recullen les aportacions de la Comissió Ciutadana. Aquesta es va manifestar per un nom únic de Districte, és a dir, evitar, si fos possible, els noms compostos. A la proposta final només es mantenen Sarrià-Sant Gervasi (dos antics municipis) i Sants-Montjuïc (un antic municipi i una muntanya molt característica de la Barcelona històrica). La Comissió Ciutadana també recomanava una numeració correlativa i en el sentit de les agulles del rellotge per facilitar la seva difusió. En allò relatiu a les seus dels Districtes, es feia referència al seu caràcter no definitiu, es evident la seva provisionalitat en els casos d'Horta i Nou Barris.

Per últim, les Conclusions presentades per en Jordi Borja a la Comissió, presentaven una proposta d'informació i popularització dels nous Districtes. Aquesta proposta, basada en l'edició d'un mapa i fulletó explicatiu, va cristal·litzar en una edició especial del Full de Districte (publicació informativa dels Districtes) i la campanya «Barcelona, 10 vegades millor».

Aquesta fou la proposta que, conjuntament amb l'Informe-resum de la Ponència, es va elevar a la Comissió de Descentralització Municipal i Participació Ciutadana

el 15 de novembre de 1983.

Amb tots aquests condicionaments i consideracions, la C.D.M.P.C. informà i traslladà als òrgans de govern de l'Ajuntament la proposta definitiva de deu Districtes. Els Districtes presentats a aprovació (Taula IV i Gràfic IV) es recolzen en realitats històriques, socials i urbanístiques. Així, els de Ciutat Vella i Eixample es corresponen amb la Barcelona històrica; Nou Barris correspon a una zona de creixement més recent i amb una forta personalitat; la resta (Sant Martí, Sant Andreu, Horta, Gràcia, Sarrià-Sant Gervasi, Sants i Les Corts) responen als antics municipis afegits a Barcelona.

El Consell en Ple va aprovar aquesta proposta per unanimitat el 12 de desembre de 1983, essent aprovada definitivament, prèvia informació pública, el 18 de gener de 1984. El 29 de febrer del mateix any, la Generalitat de Catalunya aprovà l'actual divisió territorial de Barcelona.